

KLAGANDE

Ombud och offentligt biträde: Biträdande jurist

MOTPART
Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Luleå, migrationsdomstolens dom 2018-10-16
i mål nr UM 2059-18
(Migrationsverkets ärende nr)

SAKEN
Statusförklaring m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
2. Migrationsöverdomstolen undanröjer migrationsdomstolens dom, utom i den del som avser ersättning till det offentliga biträdet, och visar målet åter till migrationsdomstolen för ny handläggning.
3. Migrationsöverdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till som offentligt biträde med 7 175 kr, varav 4 077 kr för arbete, 1 663 kr för utlägg och 1 435 kr för mervärdesskatt.

BAKGRUND

Migrationsverket beslutade i september 2016 att bevilja ett tidsbegränsat uppehållstillstånd som alternativt skyddsbehövande och alternativ skyddsstatusförklaring. Efter att [redacted] ansökt om förlängning av uppehållstillståndet beslutade Migrationsverket den 10 april 2018 att avslå hans ansökan om flyktingstatusförklaring och resedokument, att återkalla hans alternativa skyddsstatusförklaring och att utvisa honom till Syrien. Samtidigt beviljades han ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av verkställighetshinder.

Migrationsverket ansåg att det fanns synnerlig anledning att anta att [redacted] gjort sig skyldig till ett grovt brott enligt 4 kap. 2 c § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716) som utesluter honom från rätten att få skydd som alternativt skyddsbehövande och att hans alternativa skyddsstatusförklaring därför skulle återkallas.

Som skäl för beslutet i frågan om uteslutning från skyddsstatus angav Migrationsverket bl.a. följande. [redacted] har berättat att han gifte sig och hade sexuellt umgänge med sin hustru i Syrien 2005. Hon var då 13 år och han var 22 år. Sexuellt umgänge med ett barn som är 13 år betraktas som våldtäkt i så gott som samtliga EU-länder. Det skulle antagligen ha rubricerats som våldtäkt mot barn om det hade ägt rum i Sverige. Det kan vara ett brott även i Syrien. Religiöst ingånga äktenskap synes inte regleras på något särskilt sätt där. För att gärningen ska ses som brottslig krävs inte att den är straffbelagd i det landet där den utfördes. Vid bedömningen kan dock hänsyn tas till om gärningsmannens agerande var lagligt där gärningen begicks. Det finns inte några förmildrande omständigheter som gör att brottet ska ses som mindre allvarligt. Det borde ha varit en väsentlig skillnad i mognad mellan [redacted] och hustrun. Vidare fick hon som konsekvens av äktenskapet avsluta sin skolgång.

överklagade beslutet till migrationsdomstolen samt yrkade att muntlig förhandling skulle hållas och att hans hustru skulle höras vid denna. Han anförde bl.a. följande. Han och hans hustru är lyckligt gifta sedan 2005. Äktenskapet ingicks i enlighet med hemlandets lagar, seder och traditioner. Migrationsverket har utifrån de avgöranden som finns från Högsta domstolen samt uttalanden i förarbeten gjort en felaktig tolkning av den svenska lagstiftning när det gäller frågan om brottet är grovt och även dess rubricering. Ett brott som i normalfallet leder till villkorlig dom eller fängelse i sex månader kan inte anses utgöra ett så grovt brott att det utgör grund för uteslutning. Det kan inte heller anses rimligt att tillämpa en striktare bedömning i fall där gärningen skett i personernas hemland och i enlighet med hemlandets lagar och värderingar. Migrationsverket har ansett att en försvårande omständighet är att hustrun tvingats avsluta sin skolgång på grund av äktenskapet. Den uppgiften stämmer inte och han gavs inte heller möjlighet att bemöta den hos Migrationsverket.

Den 16 oktober 2018 avslog migrationsdomstolen, som dessförinnan avslagit yrkandet om muntlig förhandling, överklagandet. Som skäl för sitt avgörande i frågan om uteslutning från att anses som alternativt skyddsbehövande hänvisade domstolen till de skäl som Migrationsverket redogjort för i sitt beslut. kunde därför enligt domstolen inte få alternativ skyddsstatusförklaring varför det var rätt av Migrationsverket att återkalla hans statusförklaring. Domstolen angav också att det som anförts om hans hustrus samtycke inte förändrade bedömningen.

YRKANDEN M.M.

yrkar att han ska beviljas statusförklaring och resedokument. Han för fram bl.a. följande. Migrationsverket baserade sitt beslut på felaktiga uppgifter som han inte hade getts möjlighet att bemöta. Migrationsdomstolens domskäl är alltför knapphändiga.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Prövningstillstånd

Migrationsöverdomstolen anser att det finns skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Statusförklaring m.m.

Enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska rätten se till att målet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver. Bestämmelsen ger uttryck för den s.k. officialprincipen, som innebär att domstolen har ett ansvar för att målet ska bli tillräckligt utrett för att kunna avgöras (jfr MIG 2006:1).

Av 30 § andra stycket förvaltningsprocesslagen framgår att det av rättens beslut ska framgå de skäl som bestämt utgången.

Enligt 16 kap. 5 § utlänningslagen får i handläggningen ingå muntlig förhandling i en viss fråga, när det kan antas vara till fördel för utredningen eller främja ett snabbt avgörande av målet. I en migrationsdomstol ska muntlig förhandling hållas, om en utlänning som för talan i målet begär det samt förhandlingen inte är obehövlig och inte heller särskilda skäl talar mot det.

Målet gäller i sak främst om _____ är utesluten från att anses som alternativt skyddsbehövande på grund av att det finns synnerlig anledning att anta att han har begått ett grovt brott i Syrien 2005. Om så är fallet finns grund för att återkalla hans skyddsstatusförklaring.

Det är Migrationsverket som har bevisbördan för att en person ska kunna uteslutas från att anses som alternativt skyddsbehövande på grund av ett grovt brott. Mot bakgrund av de betydande rättsverkningar som ett sådant beslut innebär för utlänningen, i synnerhet när det leder till att en statusförklaring återkallas, måste särskilt höga krav ställas på såväl utredningen som de skäl som läggs till grund för beslutet.

Detta innebär att även en migrationsdomstols utrednings- och motiveringsskyldighet är långtgående i mål som det nu aktuella. Om utlänningens uppgifter vad gäller omständigheterna kring gärningen ifrågasätts och dessa kan vara av avgörande betydelse för frågan om uteslutning kan muntlig förhandling inte anses obeförlig och ska alltså hållas om den enskilde begär det.

Migrationsdomstolen avslag _____ begäran om muntlig förhandling och avgjorde sedermera målet. Domen är mycket kortfattad och hänvisar i stort till skälen för Migrationsverkets beslut.

_____ har i sitt överklagande till migrationsdomstolen anfört att Migrationsverket har gjort en felaktig tolkning av den svenska lagstiftningen och har bl.a. åberopat rättspraxis från Högsta domstolen till stöd för detta. Vad han har fört fram kan inte utan vidare anses obefogad.

_____ invändningar mot Migrationsverkets beslut har vare sig redovisats eller bemötts i domen. Det framgår alltså inte om migrationsdomstolen har beaktat invändningarna eller, om så är fallet, hur dessa har bedömts. Detta är särskilt allvarligt med hänsyn till de konsekvenser som en återkallelse av en statusförklaring har för en enskild.

Migrationsöverdomstolen anser sammantaget att det har förelegat sådana brister i migrationsdomstolens handläggning av målet att domen, utom i den del som avser ersättning till det offentliga biträdet, ska undanröjas och målet visas åter till migrationsdomstolen för ny handläggning.

Beslutet får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent

föredragande jurist